

RAN-2503000501045005

B.Sc. (Sem. - I) Examination November - 2025

MDC-103-Environment

Time: 2 Hours]

[Total Marks: 50

સૂચના : / Instructions

- (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the above details on your answer book.
- (2) પ્ર. ૧ ફરજિયાત છે.
Question no. 1 is compulsory.
- (3) જરૂર જણાય ત્યાં નામનિર્દેશિત આકૃતિ દોરો.
Draw labelled diagram wherever necessary.
- (4) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નો ના પૂરા ગુણ દર્શાવે છે.
Figures to the right indicate full marks of the question.

Seat No.:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

પ્ર.1. ટૂંકમાં જવાબ આપો. (કોઈપણ દસ)

(10)

- (1) એશિયાનો સૌથી મોટો સોલાર પ્લાન્ટ ગુજરાતના કયા જિલ્લામાં આવેલો છે?
- (2) વિશ્વ પર્યાવરણ દિવસ કયા દિવસે ઉજવાય છે?
- (3) આમ્લવર્ષા કયા કારણે થાય છે?
- (4) વ્યાખ્યા આપો: વનનાબૂદી
- (5) કુદરતી સંસાધનોના સંરક્ષણ માટે કોઈ પણ બે રીતો સૂચવો.
- (6) યુટ્રોફિકેશન એટલે શું?
- (7) ઉષ્મા પ્રદૂષણ માટેના કોઈ પણ બે કારણો લખો.
- (8) વાયુ પ્રદૂષકોના નામ આપો.
- (9) ગ્રીન હાઉસ અસર એટલે શું?
- (10) જંગલોના બે આર્થિક ફાયદા જણાવો.
- (11) UV કિરણોથી આપણને કયું સ્તર બચાવે છે?
- (12) હવા ગુણવત્તા માપવા માટે કયું ધોરણ વપરાય છે?

પ્ર.2. સવિસ્તાર વર્ણવો. (કોઈપણ બે)

(10)

- (1) પર્યાવરણ અધ્યયનના બહુશાખીય સ્વભાવ, વ્યાપ તથા આજના શિક્ષણતંત્રમાં તેનું મહત્વ સમજાવો.
- (2) માનવ-પર્યાવરણ સંબંધ વર્ણવો.
- (3) અજૈવિક અને જૈવિક ઘટકો વચ્ચેનો સંબંધ સમજાવો.

પ્ર.3. ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ એક)

(10)

- (1) રિન્યુએબલ અને નોન-રિન્યુએબલ સંસાધનોને ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.
- (2) સમજાવો: હવા પ્રદૂષકોનું વર્ગીકરણ સામાન્ય હવા પ્રદૂષકોના સ્ત્રોતો અને સામાન્ય હવા પ્રદૂષકોના પ્રભાવો.

પ્ર.4. સવિસ્તાર વર્ણવો. (કોઈપણ બે)

(10)

- (1) પ્રદૂષણના નિયંત્રણ માટે “Reduce, Reuse, Recycle” સિદ્ધાંત સમજાવો.
- (2) દરિયાઈ પ્રદૂષણ.
- (3) જમીન પ્રદૂષણના કારણો અને અસરો વર્ણવો.

- પ્ર.5. નોંધ લખો. (કોઈપણ બે) (10)**
- (1) ગ્લોબલવોર્મિંગ
 - (2) બિન-પરંપરાગત ઉર્જા સ્ત્રોતના લાભો જણાવો.
 - (3) ઊષ્ણતા પ્રદૂષણ.

ENGLISH VERSION

- Q.1. Answer Briefly. (Any 10) (10)**
- (1) In which district of Gujarat, the largest solar plant in Asia located?
 - (2) World Environment Day (WED) is celebrated on?
 - (3) Acid rain is caused due to?
 - (4) Define: Deforestation.
 - (5) Suggest any two ways to conserve natural resources.
 - (6) Define: Eutrophication
 - (7) Write any two causes for Thermal pollution.
 - (8) Give the name of Air pollutant.
 - (9) What is Green House effect?
 - (10) State the two economic benefits of forests.
 - (11) Which layer protects us from UV rays?
 - (12) Which standard is used to measure air quality?
- Q.2. Describe in detail. (Any Two) (10)**
- (1) Explain the multidisciplinary nature and importance of environmental studies in the present-day education system.
 - (2) Explain Man and Environmental relationship in detail.
 - (3) Explain the relationship between abiotic and biotic components.
- Q.3. Write notes. (Any One) (10)**
- (1) Explain renewable and non-renewable resources with examples.
 - (2) Explain: Classification of air pollutants, Sources of common air pollutants and effects of common air pollutants.
- Q.4. Explain in detail (Any Two) (10)**
- (1) Explain: The principle of “Reduce, Reuse, Recycle” in relation to Pollution.
 - (2) Marine pollution.
 - (3) State causes and effect of land pollution.
- Q.5. Write notes. (Any two) (10)**
- (1) Global warming.
 - (2) State advantages of non-conventional energy sources.
 - (3) Thermal pollution.